

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
22	Speeltechniek	Solo's meer spanning geven

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de [GuitarJan.com](#) nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website [GuitarJan.com](#) je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Solo's meer spanning geven

In deze “Deep Dive” editie laten we een aantal solotechnieken zien, die je de mogelijkheid geven om je solo's minder monotoon en meer spannender en speelser te maken. Gezien de aard van ons instrument is het meestal erg eenvoudig om te achterhalen in welke toonsoort een muziekstuk staat, en voor de solo's en improvisaties gebruik je dan de bijbehorende toonladder. Daardoor is de hoeveelheid informatie die we achter de hand moeten hebben om een solo te spelen, tamelijk gelimiteerd tot het gebruik maken van een paar standaard *shapes* voor arpeggio's en *scale runs*. Dit is een snelle en efficiënte manier, die echter vaak tot wat monotonie in je solospel leidt. Je speelt iedere keer dezelfde *licks* en *riffs*, in verschillende toonsoorten en in verschillende muzieknummers. De voorbeelden die we in deze “Deep Dive” laten zien, kunnen een handige toevoeging aan je bestaande arsenaal aan hulpmiddelen om solo's te spelen, in het bijzonder vanuit de optiek van een brugfunctie tussen toonladderpatronen, of tussen een aantal arpeggio's. En we hebben het in onze “Deep Dive” uitgaven al vaker gezegd: het is goed om muziektheorie te kennen, een goed muzikaal gehoor te ontwikkelen, en heel veel spiergeheugen in je handen op te bouwen door heel vaak veel verschillende oefeningen te spelen. Met alleen het naspelen van noten kom je er niet. Zelfevaluatie is ook belangrijk, dus zorg dat je *gear* in huis hebt om je eigen spel op te nemen en kritisch terug te luisteren. Daardoor til je je solo's naar een hoger niveau, in plaats van C.A.G.E.D. *shapes* spelen, toonladderruns maken, en technische hoogstandjes naspelen. Ook hebben we je al vaker het advies gegeven om je oefentijd in vier verschillende zaken op te delen, ieder voor een vierde van de beschikbare tijd: muziek en theorie lezen en studeren, transponeren, techniek oefeningen uitvoeren, en componeren. Voor wat betreft de techniek oefeningen, probeer die te verdelen over verschillende solostijlen zoals modaal, arpeggio's, pentatonisch, triades en *double stops*. Als je een van je favoriete solo's transcribeert (omschrijft), zul je zien dat een solo bijna altijd bestaat uit een combinatie van deze vier solostijlen.

Voorbeeld 1 vereist enige planning vooraf, zo pak een stuk papier en een pen. De eerste stap is het opschrijven van alle noten, van ieder akkoord, dat je in een akkoordprogressie wilt gaan gebruiken. Begin met het uitschrijven van de drie noten in ieder akkoord. Voorbeeld 1 is een eenvoudige akkoordprogressie met een langzaam harmonisch ritme, alles gebaseerd op de B majeure toonladder (toonsoort). Voorbeeld 1 laat goed zien hoe je met dit soort aanvullingen op je solospel kunt beginnen. Als je voorbeeld 1 speelt, probeer dat dan op te nemen en terug te luisteren, zodat je precies kunt horen wat er in deze muzikale frase gebeurt.

1

1 $G^{\#}m$ 2 E 3 $C^{\#}m$ 4 $F^{\#}$

mf

T				
A	6-6-6-6-6	6-6-6-6	11-11-11-11-11-11	11-11-11-11-11-11
B	4 \rhd 6-6-6-6-6	4 \rhd 7-7-7-7-7	9 \rhd 11-11-11-11-11-11	9-9-9-9-9-9

Je ziet dat we geprobeerd hebben noten te vinden die in ieder akkoord gebruikt kunnen worden, en dat de noten niet meer dan een hele stap worden verhoogd of verlaagd, als er geen gemeenschappelijke noot is. Dit solo idee is bedoeld als een *out-of-the-box* gedachte, waardoor de solo naar een hoger niveau kan worden getild, en gebruikt kan worden als een soort brug tussen verschillende *box shapes* die je op je gitaarhals speelt. Als je voorbeeld 1 voldoende hebt geoefend, en snapt, pak dan een van je eigen of favoriete muzieknummers, schrijf de noten allemaal uit, en zoek de gemeenschappelijke noten, net zoals we hierboven hebben gedaan. Zoals we al hebben gezegd: iedere *scale run* of *shape* heeft zijn functie in een solo, maar iedere goede solo moet ook wat extra's bevatten, om niet te monotoon over te komen.

2

1 $G^{\#}m$ 2 E 3 $C^{\#}m$ 4 $F^{\#}$

mf

T				
A	6-6-6-6-6	6-6-6-6	11-11-11-11-11-11	11-11-11-11-11-11
B	4 \rhd 6-6-6-6-6	4 \rhd 7-7-7-7-7	9 \rhd 11-11-11-11-11-11	9-9-9-9-9-9

5 $F^{\#}m$ 6 B 7 $C^{\#}$ 8 $C^{\#}sus4$

T				
A	11-11-11-11-11	13-13-13-13-13-13	15-15-15-15-15-15	18-18-18-18-18-18
B	9 \rhd 12-12-12-12-12	12 \rhd 14-14-14-14-14-14	14 \rhd 16-16-16-16-16-16	16-16-16-16-16-16

Met voorbeeld 2 tillen we de solo een niveau hoger vanwege het feit dat de akkoordprogressie niet helemaal comfortabel in één toonsoort past. Ook hier is de eerste stap weer, om alle noten van ieder akkoord uit te schrijven. Daarna zoeken we de gemeenschappelijke noten in ieder akkoord op, en gebruiken deze noten als doelnoot, terwijl we tevens noten proberen te achterhalen die niet meer dan een halve of hele toon van de andere noten zijn verwijderd, om de solo in de akkoordprogressie meer nadruk te geven.

Het derde voorbeeld (zie de volgende pagina) kun je gebruiken als je een solo moet spelen over een muziekstuk dat is gebaseerd op een *riff*. Dit solo-idee werkt het beste als een *riff* over meer dan één maat is verspreid. Hoe langer de *riff* duurt, hoe beter een idee als in voorbeeld 3, werkt. Ook hier weer voorbereidend werk vooraf. Zoek alle noten die in de *riff* voorkomen. Daarna kijk je in welke toonsoort de *riff* het beste past. Veel riffs zijn gebaseerd op modale patronen (bijvoorbeeld kerktoonladders), en passen daarom vaak gemakkelijk in een bepaalde toonsoort. Daarna bedenk je een akkoordprogressie die prima bij

de riff klinkt, en op basis van die akkoordprogressie werk je dan weer de ideeën uit die we je hebben gegeven.

1 2 3 4

mf

T
A
B

CCCCCCCC33333333 — eeeeeeeee877777777 — 1C1C1C1C1C1C1C10 9-9-9-9-9-9-9-9 — 1333333333C999999999

mf

Em C G Dsus4/F#

T
A
B

—12-12-12— —12-12-12 — —12-13-13-13-13 — —12-13-13 — —12-10-12-12-10 — —12-10-12 — —12-10-10-10-10 — —12-10-12 —